

NOTAT

Til Tanavassdragets fiskeforvaltning v/ Hans-Erik Varsi
Fra Advokatfirmaet Haavind
Dato 20. mars 2024
Ansvarlig advokat Herman Roksund

1. Innledning

1.1 Problemstilling

I forbindelse med at Tanavassdraget fiskeforvaltning (TF) skal ha møte 21. mars 2024 klokken 17.00, er det reist spørsmål om habiliteten til enkelte av stedfortrederne som er innkalt.

Saken som skal behandles på møtet gjelder blant annet utskifting av tre av ni medlemmer i TF på grunn av mistillit. Disse tre medlemmene er naturligvis inhabile, ettersom de selv er part i saken det skal stemmes over, sml. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a jf. tanaforskriften § 15 første ledd.

Av de tre stedfortrederne som er innkalt til møtet, er *to av disse stedfortrederne søskenbarn* til et av medlemmene som det skal vurderes utskifting av / mistillit mot. For ordens skyld presiseres det at de to stedfortrederne er søskenbarn til to forskjellige TF-medlemmer. Spørsmålet vi er bedt om å vurdere er om disse to stedfortrederne vil være inhabile ved en slik avstemning.

TF-direktør Hans-Erik Varsi har selv meldt seg inhabil til møtet, på bakgrunn av hans tilknytning til sakskomplekset som er bakgrunnen for spørsmålet om utskifting og mistillit. En tredje stedfortreder, som også er bedt om å legge frem saken om utskifting i morgen i direktørens fravær, er søskenbarnet til Varsi sin kone. Vi er også bedt om å vurdere om sistnevnte stedfortreder er inhabil.

1.2 Konklusjon

Vår vurdering er at det er mest nærliggende at de to førstnevnte stedfortrederne må anses inhabil, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd jf. tanaforskriften § 15 første ledd, samtidig som sistnevnte stedfortreder ikke er inhabil, jf. samme bestemmelser. Dette begrunnes nærmere nedenfor.

2. Begrunnelse

2.1 Habilitetsreglene

Etter tanaforskriften § 15 første ledd gjelder forvaltningsloven kapittel II om ugildhet (inhabilitet). I kapittel II er forvaltningsloven § 6 inntatt, som regulerer nærmere hvilke habilitetskrav som gjelder.

Søskenbarn medfører ikke automatisk inhabilitet. Slik automatisk inhabilitet er begrenset til søsken, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav b.

Spørsmålet er dermed om stedfortrederne er inhabile etter forvaltningsloven § 6 annet ledd:

«Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part» (vår understreking).

Som det fremgår av bestemmelsen, er det ikke et spørsmål om stedfortrederne rent faktisk kan treffe en upartisk avgjørelse; spørsmålet er om det foreligger forhold som er egnet til å svekke tilliten til at vedkommende kan treffe en upartisk avgjørelse. Det er med andre ord hvordan forholdet anses *utenfra* som er avgjørende. Dette er formulert på følgende måte i Eckhoff og Smith, *Forvaltningsrett*, 12. utgave, 2022 s. 222–223:

«Det avgjørende er altså om tilliten til den aktuelle personens upartiskhet kan bli svekket. Som nevnt i avsnitt I skal habilitetsreglene ikke bare sikre upartiske avgjørelser, men også bidra til å opprettholde den allmenne tilliten [...]»

Som ordlyden legger opp til, må det foretas en *konkret vurdering* i hver sak om det foreligger slike forhold at tilliten til den aktuelle personens upartiskhet kan bli svekket.

2.2 Vurdering av de to første stedfortrederne

Det er ikke dokumentert nærmere hvor nær relasjon det er mellom stedfortrederne og TF-medlemmene utover søskenbarnrelasjonen, men ut fra sakens karakter er vår vurdering at det er nærliggende at stedfortrederne er inhabile jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd, jf. tanaforskriften § 15 første ledd.

Dette skyldes flere forhold. For det første på bakgrunn av sakens karakter; det skal stemmes over hvorvidt de aktuelle TF-medlemmene skal skiftes ut. Dette er av særlig personlig betydning for de aktuelle TF-medlemmene, sammenlignet med andre typer vedtak. Dette tilsier at det skal mindre til for at tilliten til at det treffes en upartisk avgjørelse svekkes. Etter vår vurdering er dette et vedtak som innebærer en «særleg [...] ulempe» for dem det gjelder, noe som taler for inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd. Det er videre tale om søskenbarn som bor på samme sted og som må samarbeide i samme organ, hvilket igjen kan være egnet til å svekke tilliten til at en avgjørelse vil være upartisk. Videre ligger det i mistillitens karakter at det som skal vurderes er de aktuelle personenes opptreden og handlinger, hvor det i enda større grad er viktig at de som skal treffe vedtak om eventuell utskifting har et helt upartisk syn på spørsmålet.

2.3 Vurdering av den siste stedfortrederen

TF-direktør Hans-Erik Varsi har en nær tilknytning til den underliggende saken som er bakgrunnen for at det skal stemmes over utskifting/ mistillit. Vår vurdering er likevel at den siste stedfortrederen ikke er inhabil. For det første skal det ikke stemmes over hvorvidt Varsi skal skiftes ut, i motsetning til de tre TF-medlemmene det skal stemmes over. Selv om Varsi kan ha en interesse i hvilket vedtak som treffes, er likevel ikke denne like sterk som for dem som faktisk vurderes utskiftet. For det andre er selve tilknytningen svakere: søskenbarn har en nærmere tilknytning enn søskenbarnet til den det gjelder sin kone.